

ეთიკის კომისიის
რ ე კ ო მ ე ნ დ ა ც ი ა

მეორე დისციპლინური კოლეგიის შემადგენლობა:

პავლე აბაიაძე – კოლეგიის თავმჯდომარე

თეა ჭეიშვილი – კოლეგიის წევრი

თორნიკე ბაქრაძე – კოლეგიის წევრი

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 09.07.2015

შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 004/15

შეკითხვა:

2004 წელს ადვოკატი მონაწილეობას იღებდა სისხლის სამართლის საქმეზე და წარმოადგენდა კლიენტის ინტერესებს. აღნიშნულ საქმესთან დაკავშირებით დღეისათვის კლიენტის მიმართვის საფუძველზე, მიმდინარებს გამოძიება. კლიენტის თხოვნაა ადვოკატმა მისცეს ინფორმაცია გამოძიებას იმ ფაქტებთან დაკავშირებით, რომელიც მისთვის ცნობილი გახდა კლიენტის დაცვის განხორციელების დროს.

ადვოკატის მიერ კლიენტის თხოვნის საფუძველზე, მოწმის სახით ჩვენების მიცემა იმ საკითხთან დაკავშირებით რაც ცნობილი გახდა მისთვის ამ კლიენტის ინტერესების დაცვის განხორციელებისას არის თუ არა ადვოკატის მხრიდან, ეთიკის კოდექსის რომელიმე ნორმის დარღვევა.

ანალიზი:

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლი:

1. ადვოკატი ვალდებულია:

ა) დაიცვას პროფესიული საიდუმლოება, გასული დროის მიუხედავად;

ბ) კლიენტის თანხმობის გარეშე არ გაავრცელოს საადვოკატო საქმიანობის განხორციელების პროცესში მისგან მიღებული ინფორმაცია.

2. ადვოკატის მიერ პროფესიული საიდუმლოების დარღვევა იწვევს ამ კანონით და ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებულ პასუხისმგებლობას.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის 1-ლი და მე-2 ნაწილები:

1. ინფორმაცია, რომელიც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა მისი პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას, კონფიდენციალურია. ადვოკატი ვალდებულია დაიცვას კონფიდენციალური ინფორმაცია იმგვარად, რომ მესამე პირებს მასზე ხელი არ მიუწვდებოდეს. კონფიდენციალობის ვალდებულება ვრცელდება ნებისმიერ ინფორმაციაზე, რაც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა კლიენტისაგან ან იურიდიული რჩევის მიღების სხვა მსურველისაგან, რომელიც ადვოკატმა მიაწოდა კლიენტს ან ადვოკატმა სხვა წყაროდან გაიგო კლიენტთან ან მის საქმესთან დაკავშირებით.

2. კონფიდენციალობის ვალდებულება არ არის შეზღუდული დროში.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 50-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა.“ და „ბ.“ ქვეპუნქტები:

„მოწმედ დაკითხვისა და საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ინფორმაციის შემცველი საგნის, დოკუმენტის, ნივთიერების ან სხვა ობიექტის გადაცემის ვალდებულება არ ეკისრება:

ა) ადვოკატს – იმ გარემოების შესახებ, რომელიც მისთვის ცნობილი გახდა ამ საქმეში ადვოკატის მოვალეობის შესრულებასთან დაკავშირებით;

ბ) ადვოკატს, რომელიც იურიდიულ დახმარებას უწევდა პირს დაცვის მიღებამდე, – იმ გარემოების შესახებ, რომელიც მისთვის ცნობილი გახდა იურიდიული დახმარების გაწევასთან დაკავშირებით;“

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 60-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტი: „ადვოკატი ვერ მიიღებს მონაწილეობას სისხლის სამართლის პროცესში, თუ ამ საქმეში მონაწილეობდა, როგორც მოსამართლე, ნაფიცი მსაჯული, პროკურორი, გამომძიებელი, სასამართლო სხდომის მდივანი, მოწმე ან ექსპერტი.“

ადვოკატი თავისუფალი პროფესიის მქონე პირია, შესაბამისად, იგი საქმიანობის განხორციელებისას თავისუფალია და მისი საქმიანობის განხორციელების შეზღუდვა დაუშვებელია. თუმცა, ადვოკატი, პროფესიული მოვალეობის შესრულებისას, უნდა დაემორჩილოს კანონსა და პროფესიული ეთიკის ნორმებს.

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-8 მუხლის მე-3 პუნქტი იმპერატიულად განსაზღვრავს, რომ ადვოკატმა არ უნდა განახორციელოს პროფესიული ფუნქციები იმ საქმეზე, რომელზეც განახორციელა საპროცესო კანონმდებლობით გათვალისწინებული უფლებამოსილებები, მათ შორის

მოსამართლის, პროკურორის, გამომძიებლის, მომკვლევის, სასამართლო სხდომის მდივნის, თარჯიმნის, დამსწრის, მოწმის, ექსპერტის, სპეციალისტის, საჯარო მოსამსახურის ან ნოტარიუსის სტატუსით და სხვ. აღნიშნული ნორმის რეგულაცია ვრცელდება ისეთ შემთხვევაშიც, როდესაც ადვოკატი აღნიშნულ საქმიანობას განახორციელებს კლიენტთან ურთიერთობის დაწყების შემდეგ.

განსახილველ შემთხვევაში ივრათდება შემდეგი, რომ:

1. მიმდინარეობს გამოძიება კლიენტის განცხადებასთან დაკავშირებით სადაც მას, როგორც დაინტერესებულ პირს სურვილი აქვს ადვოკატმა (რომელიც წარმოადგენდა მის ინტერესებს ერთერთ საქმეზე) მოწმის სტატუსით მისცეს ჩვენება გამოძიებას იმ საკითხთან დაკავშირებით რაც ცნობილი გახდა მისთვის ამ კლიენტის ინტერესების დაცვის განხორციელებისას.

2. კლიენტსა და ადვოკატს შორის ამ ეტაპზე შეწყვეტილია პროფესიული ურთიერთობა.

ზემოაღნიშნული ნორმების ანალიზიდან გამომდინარე ადვოკატი ვალდებულია დაიცვას პროფესიული საიდუმლოება. ინფორმაცია, რომელსაც ადვოკატი იღებს პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას კონფიდენციალურია. კონფიდენციალობის ვალდებულება დროში არ არის შეზღუდული, რაც გულისხმობს, რომ ადვოკატს კონფიდენციალობის პრინციპის დაცვის ვალდებულება ეკისრება, როგორც კლიენტის ინტერესების დაცვისას, ასევე საქმის დასრულების შემდეგაც.

ეთიკის კომისიამ 2012 წლის 10 აპრილის გადაწყვეტილებით, დისციპლინურ საქმეზე №094/11, დაადგინა: „კონფიდენციალობის დაცვის ვალდებულება ვრცელდება ნებისმიერ ინფორმაციაზე, რომელიც ადვოკატისათვის ცნობილი გახდა პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას, აღნიშნული, გარდა

კლიენტისაგან მიღებული ინფორმაციისა, მოიცავს, ასევე, კლიენტის შესახებ სხვა ნებისმიერი წყაროდან მიღებულ ინფორმაციას, რომელიც ადვოკატისათვის ცნობილი გახდა საადვოკატო საქმიანობის განხორციელების პროცესში. ამასთან, კონფიდენციალობის დაცვის ვალდებულება არ არის შეზღუდული დროში.“

კონფიდენციალურობის დაცვის ვალდებულება ადვოკატს არ დაეკისრება იმ შემთხვევაში, როდესაც კლიენტი მიიჩნევს, რომ ასეთი ინფორმაციის მიწოდება ემსახურება მის ინტერესებს თუმცა ასეთ შემთხვევაში ადვოკატის უფლებაა მისცეს თუ არა ჩვენება გამოძიებას იმ საკითხთან დაკავშირებით რაც ცნობილი გახდა მისთვის ამ კლიენტის ინტერესების დაცვის განხორციელებისას, რაც გარანტირებულია საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 50-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით - „ადვოკატი არ არის ვალდებული მისცეს ჩვენება იმ გარემოების შესახებ, რომელიც მისთვის ცნობილი გახდა ამ საქმეში ადვოკატის მოვალეობის შესრულებასთან დაკავშირებით.“

დასკვნა:

იმ შემთხვევაში, თუ ადვოკატს კლიენტი სთხოვს ჩვენება მისცეს გამოძიებას იმ საკითხთან დაკავშირებით რაც ცნობილი გახდა მისთვის კლიენტის ინტერესების დაცვის განხორციელებისას ადვოკატს უფლება აქვს მოწმის სტატუსით მიიღოს საგამოძიებო მოქმედებაში მონაწილეობა, ამ შემთხვევაში ადგილი არ ექნება ადვოკატის მხრიდან ეთიკის კოდექსის მოთხოვნების დარღვევას.

რეკომენდაცია არ არის სავალდებულო ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ რომელიმე დისციპლინური საქმის განხილვისას. თუმცა შესაძლებელია გამოყენებული იქნეს ერთ-ერთ წყაროდ ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილებაში.

კოლეგიის თავმჯდომარე: /პავლე აბაიაძე/

კოლეგიის წევრი: /თეა ჭეიშვილი/

კოლეგიის წევრი: /თორნიკე ბაქრაძე/